

מדינת ישראל
משרד ההשכלה הגבוהה והמשלימה
האגף לחינוך מבוגרים

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : קיץ תשפ"א, 2021
היקף הבחינה : 2 יח"ל
מספר שאלון : 997102

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

אזרחות

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה, בשאלון זה ארבעה פרקים:

פרק ראשון $30 = (3 \times 10)$ נקודות

פרק שני $40 = (2 \times 20)$ נקודות

פרק שלישי $10 = (1 \times 10)$ נקודות

פרק רביעי $20 = (2 \times 10)$ נקודות

סה"כ: 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין

ד. מלאו את הפרטים הבאים:

פרטי הנבחן:	פרטי מרכז ההשכלה:
מספר הנבחן ברשימה: _____	שם המוסד: _____
שם משפחה + פרטי: _____	שם היישוב: _____
ת.ז. ____	שם מרכז הבחינה: _____

שם המעריך: _____
ציון הבחינה: _____

בהצלחה!

פרק ראשון (30 נקודות)

לפניכם עשר שאלות. עליכם לסמן את התשובה הנכונה ביותר (לכל תשובה נכונה 3 נקודות).

1. **משמעותה של דמוקרטיה ישירה:**
  - א. האזרחים מחליטים בעצמם את ההחלטות בענייני המדינה
  - ב. הנציגים מקבלים את ההחלטות בענייני המדינה
  - ג. האזרחים בוחרים את הנציגים

2. **מהו רוב יחסי?**
  - א. הכרעות המתקבלות על פי רוב של 2/3 או יותר מהמשתתפים בהצבעה
  - ב. הכרעות המתקבלות על פי רוב הגדול מ-50% של המשתתפים שהיו צריכים להצביע
  - ג. הכרעות המתקבלות על פי מספר הקולות הרב ביותר של המשתתפים בהצבעה

3. **משמעותו של עיקרון הכרעת הרוב:**
  - א. מאפשר לרוב לפגוע במיעוט
  - ב. הכרה בשונות של הפרטים והקבוצות במדינה
  - ג. עיקרון המאפשר לקבל החלטות על פי הרוב

4. **מי כפוף לחוק במדינה דמוקרטית?**
  - א. האזרחים בלבד
  - ב. השלטון בלבד
  - ג. האזרחים והשלטון

5. **לפי הגישה הליברלית, רמת המעורבות של המדינה בחיי הפרט היא:**
  - א. גבוהה יחסית
  - ב. אין קשר בין מדיניות לליברלית לבין רמת המעורבות
  - ג. נמוכה יחסית

6. אילו מהתפקידים הבאים אינו מתפקידי הכנסת?

א. חקיקת חוקים

ב. בחירת ראש המטה הכללי

ג. פיקוח על הממשלה

7. ערעור על פסק דין שניתן בבית המשפט השלום ניתן להגיש ל:

א. בית משפט מחוזי

ב. בית משפט לתעבורה

ג. בית משפט עליון

8. מערכת בתי המשפט היא:

א. הרשות המחוקקת

ב. הרשות השופטת

ג. הרשות המבצעת

9. משמעות שלטון העם הוא:

א. כל העם שווים בפני החוק

ב. כל העם גרים במדינה

ג. העם הוא השולט במדינה

10. פיקוח פורמלי מהו?

א. בחירה של נציגים ומוסדות של השלטון, ונציגים אלו מייצגים את רצון הבוחרים

ב. מנגנונים הנקבעים על ידי המדינה ותפקידם לפקח על השלטון

ג. התאספות של האזרחים שמקיימים דיון בבעיות סדר היום ושותפים בהחלטות

פרק שני (40 נקודות)

עליכם לענות על שניים מתוך ארבע השאלות 11 - 14 (לכל תשובה מלאה 20 נקודות).

11. הכנסת בישראל

- א. ציינו והסבירו שניים מתפקידי הכנסת בישראל. (10 נק')
ב. ציינו והסבירו את תפקיד ועדות הכנסת. (10 נק')

12. גישות כלכליות וחברתיות

- א. כתבו והסבירו סיבה אחת להיווצרות פערים כלכליים (10 נק')
ב. כתבו והסבירו ערך אחד העומד בבסיסה של הגישה הליברלית, וערך אחד העומד בבסיסה של הגישה הסוציאל דמוקרטית. (10 נק')

13. גלובליזציה

- א. ציינו והסבירו שניים מהגורמים לתהליכי הגלובליזציה. (10 נק')
ב. ציינו והסבירו שניים מדרכי הביטוי של הגלובליזציה. (10 נק')

14. הרשות השופטת

- א. הציגו שני הבדלים בין בג"ץ לבין בית משפט רגיל. (10 נק')
ב. ציינו והסבירו שניים מהדרכים להגנה על הזכות להליך הוגן. (10 נק')

פרק שלישי (10 נקודות)

עליכם לענות על שאלה אחת בלבד מן השאלות 15 - 16 (לכל תשובה מלאה 10 נקודות).

15. מדינת ישראל החליטה על סגר בעקבות מגפת הקורונה, ולא אפשרה לאזרחים להגיע לכל מקום כרצונם, מלבד למקומות המותרים לפי ההנחיות. קבוצת אזרחים טענה שבכך נפגעה אחת מזכויותיה.

א. ציינו והסבירו איזו זכות של האזרחים נפגעה לטענתם. (5 נק')

ב. נמקו את תשובתכם על פי האירוע. (5 נק')

16. בכניסה לתיאטרון עומד שומר ובודק למי יש אישור רפואי המאפשר כניסה לפי הנחיות הקורונה. רק מי שיש לו את האישור, מורשה להיכנס לתיאטרון.

א. ציינו והסבירו בשם איזו זכות השומר בודק את הנכנסים לתיאטרון. (5 נק')

ב. נמקו את תשובתכם על פי האירוע. (5 נק')

פרק רביעי (20 נקודות)

עליכם לענות על שניים מתוך ארבע השאלות 17 - 20 (לכל תשובה מלאה 10 נקודות).

17. ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית

- א. הציגו והסבירו שני מוסדות המבטאים את אופייה של מדינת ישראל כמדינה יהודית. (5 נק')
ב. הציגו והסבירו שני חוקים המבטאים את אופייה של מדינת ישראל כמדינה יהודית. (5 נק')

18. נשיא המדינה

- א. ציינו והסבירו שניים מתפקידיו וסמכויותיו של הנשיא בישראל. (5 נק')
ב. הציגו והסבירו את הדרך בה נבחר נשיא בישראל. (5 נק')

19. השלטון המקומי

- א. ציינו והסבירו שני סוגים של רשויות מקומיות בישראל. (5 נק')
ב. הציגו את המושג "ועדה קרואה". הסבירו באילו מצבים יש בה צורך. (5 נק')

20. המיעוטים ישראל

- א. הציגו והסבירו שניים מהסיבות לשינוי שחל בחברה הערבית בישראל מחברה מסורתית לחברה מודרנית. (5 נק')
ב. הציגו והסבירו שני מאפיינים עיקריים של אחת מקבוצות המיעוט בישראל. (5 נק')

בהצלחה!